

Tantárgy	KÓRUSÁTÍRAT				
Előadja					
Szeminarizál	Conf.univ.dr.habil. Gabriela COCA				
Szemeszter	5. (III. év – 1. félév)	Kredit			2
Kar	Református Tanárképző Kar	Óraszám			
Szak	Zene	Összesen	E	SZ	GY
		14			14
Tanegység kategóriája K - Kötelező, V - választható, F - fakultatív					K - kolokvium

CÉLOK					
Kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> - az egyzeneműkar és vegyeskar fogalmának tisztázása, jellegzetességeinek, sajátosságainak megértése - a gyermek- illetve a felnőtthang tulajdonságainak megismerése - a kórusirodalom megismerése a kezdetektől (egyszólamú és heterofón énekléstől) napjainkig - kórusművek elemzése szólam szerkesztési, formatani, összehangzási, ellenponttani szempontok alapján - kórusírási eljárások felismerése és alkalmazása: az egyszerű harmóniai bővítéstől kezdve (harmóniai pedál), ritmushangszeres kísérettől (Orff-hangszerek) egészen a polifonikus szerkesztésmódokig (felhasználva az imitáció, szekvenciát, kánon-elt, dallami-ritmikai augmentálás és diminúciót, stb. technikáját) - kórusátíratok készítése - vegyeskari művek gyermek-, illetve egyzeneműkarra való átdolgozása - zenekari művek vegyeskari letételeinek elkészítése - „a capella” és hangszerkíséretes (kis zenekari kíséretes) kórusművek írása 				

Gyakorlat:

1. a. Téma: Átíratok gyermekek részére (gyermekkarra) – énekelt dallam ritmuskísérettel - **GYAKORLATOK**

b. Kulcsszavak: gyermekkar, ritmuskíséret, ritmuszenekar, átírat, átdolgozás, improvizáció, gyermek-folklór, Orff-módszer, ritmus-hangszerek

c. Bibliográfia:

- Keetman, Gunild, *Lieder für die Schule, Heft I-III-V-VII*, Ed. B.Schott's Söhne, Mainz, 1960,1961,1964,1964
- Orff, Carl, *Lieder für die Schule, Heft VI*, Ed. B.Schott's Söhne, Mainz, 1963
- Orff, Carl, Keetman, Gunild, *Musik für Kinder, I,II,III,IV,V.*, Ed. B. Schott's Söhne, Mainz 1950-1954
- Willer-Orff, Gertrud, *Lieder für die Schule, Heft VI*, Ed. B.Schott's Söhne, Mainz, 1962-1963
- Terényi Ede – Gabriela Coca, *Aranjament coral*, kurzus-segédlet, „Gh. Dima” Zeneakadémia, Kolozsvár, 2007-2008

2. a. Téma: Átíratok gyermekek részére (gyermekkarra) – énekelt dallam ritmuskísérettel és dallamhangszerkísérettel.

Gyakorlatok.

b. Kulcsszavak: ritmus-hangszerek, ritmusformák, ritmusképletek, átdolgozás, osztinató-ritmus, hangszín-variáció, dallam-hangszerek, Orff, gyermekkar

c. Bibliográfia:

- Keetman, Gunild, *Lieder für die Schule, Heft I-III-V-VII*, Ed. B.Schott's Söhne, Mainz, 1960,1961,1964,1964
- Orff, Carl, *Lieder für die Schule, Heft VI*, Ed. B.Schott's Söhne, Mainz, 1963
- Orff, Carl, Keetman, Gunild, *Musik für Kinder, I,II,III,IV,V.*, Ed. B. Schott's Söhne, Mainz 1950-1954
- Willer-Orff, Gertrud, *Lieder für die Schule, Heft VI*, Ed. B.Schott's Söhne, Mainz, 1962-1963
- Terényi Ede – Gabriela Coca, *Aranjament coral*, kurzus-segédlet, „Gh. Dima” Zeneakadémia, Kolozsvár, 2007-2008

3. a. Téma: Az Orff-instrumentarium és annak felhasználása az énekléskor. Dallamgyakorlatok átíratok ritmuszenekarra.

Gyakorlatok

b. Kulcsszavak: Orff-módszer, Orff-hangszerek (ritmus-, és dallamhangszerek), a test részeinek „hangszer”-effektusai, fejlesztési eljárások, a kánon-elt, szólamok, ambitus

c. Bibliográfia:

- Keetman, Gunild, *Lieder für die Schule, Heft I-III-V-VII*, Ed. B.Schott's Söhne, Mainz, 1960,1961,1964,1964
- Orff, Carl, *Lieder für die Schule, Heft VI*, Ed. B.Schott's Söhne, Mainz, 1963
- Orff, Carl, Keetman, Gunild, *Musik für Kinder, I,II,III,IV,V.*, Ed. B. Schott's Sohne, Mainz 1950-1954
- Willer-Orff, Gertrud, *Lieder für die Schule, Heft VI*, Ed. B.Schott's Söhne, Mainz, 1962-1963
- Terényi Ede – Gabriela Coca, *Aranjament coral*, kurzus-segédlet, „Gh. Dima” Zeneakadémia, Kolozsvár, 2007-2008

4. a. Téma: A gyermekkar – általános jellemvonások, technikai sajátosságok.

Énekelt dallam – polifonikus ritmuskísérettel. Énekelt dallam. **Gyakorlatok.**

b. Kulcsszavak: gyermekkar, ambitus, szolamok, korosztályok, nehézségi fok, tematika, hangképzés, egy személy által játszott ritmus-polifónia, Orff-példák és gyakorlatok

c. Bibliográfia:

- Keetman, Gunild, *Lieder für die Schule, Heft I-III-V-VII*, Ed. B.Schott's Söhne, Mainz, 1960,1961,1964,1964
- Orff, Carl, *Lieder für die Schule, Heft VI*, Ed. B.Schott's Söhne, Mainz, 1963
- Orff, Carl, Keetman, Gunild, *Musik für Kinder, I,II,III,IV,V.*, Ed. B. Schott's Sohne, Mainz 1950-1954
- Willer-Orff, Gertrud, *Lieder für die Schule, Heft VI*, Ed. B.Schott's Söhne, Mainz, 1962-1963
- Terényi Ede – Gabriela Coca, *Aranjament coral*, kurzus-segédlet, „Gh. Dima” Zeneakadémia, Kolozsvár, 2007-2008

5. a. Téma: Énekelt dallam „zenekari” kísérettel. Átírási gyakorlat - népdalfeldolgozás.

A tartott-hang (változó orgonapont/ison) kíséret párosítása a hangszerkíséretes dallaménekléssel (gyermekkórusral).

Gyakorlatok

b. Kulcsszavak: dallamhagszerek (harangjáték, Blockflöte, xylofon), átdolgozás, váltakozó orgonapont, fűzér-szerkesztés, tipikus fordulatok és záratok, hangszerek, gyermekkórus

c. Bibliográfia:

- Csányi László, *Gyermekekórusok kóráskönyve*, Tankönyvkiadó, Budapest, 1982
- *Művelődés – Kórustár*, Művelődés, Kolozsvár, 2004
- Terényi Ede – Gabriela Coca, *Aranjament coral*, kurzus-segédlet, „Gh. Dima” Zeneakadémia, Kolozsvár, 2007-2008

6. a. Téma: Az egyeneműkar. Kétszólamú átdolgozások gyermekkarra, ill. nőikarra. Kodály Zoltán – *Kecskejáték, Tyúkozás, Bent a bárány, kint a farkas, Vásárosdi* szerkesztési elvének megvizsgálása. **Kórusátírási gyakorlat.**

b. Kulcsszavak: gyermekkar, ambitus, nőikar, szolamok, pedál-hang, szabad ellenpont, imitáció, szünetek, váltakozó éneklés

c. Bibliográfia:

- Kodály Zoltán, *Gyermek- és nőikarok*, Editio Musica Budapest, Budapest, 1972 (2006)
- Terényi Ede – Gabriela Coca, *Aranjament coral*, kurzus-segédlet, „Gh. Dima” Zeneakadémia, Kolozsvár, 2007-2008

7. a. Téma: Kétszólamú átdolgozások gyermekkarra. Bárdos Lajos – *Anyóka, Terhet hordunk, Makatong* szerkesztési elvének megvizsgálása. **Kórusátírási gyakorlat.**

b. Kulcsszavak: gyermekkar, ambitus, szerkesztési eljárások, szabad ellenpont, imitáció, váltakozó éneklés

c. Bibliográfia:

- Csányi László, *Gyermekekórusok kóráskönyve*, Tankönyvkiadó, Budapest, 1982
- *Művelődés – Kórustár*, Művelődés, Kolozsvár, 2004
- Terényi Ede – Gabriela Coca, *Aranjament coral*, kurzus-segédlet, „Gh. Dima” Zeneakadémia, Kolozsvár, 2007-2008

8. a. Téma: Kodály Zoltán – *Hat tréfás kánon-ból: Lencse, borsó, kása, Madarak voltunk, A leányka szótalan, Tyúkkergető* – elemzés. **Gyakorlatok**

b. Kulcsszavak: imitáció, polifon, kánon-elv, téma, ellenpont, formatani struktúra, összhangzattani elemzés, kompozíciós technikák

c. Bibliográfia:

- Kodály Zoltán, *Gyermek- és nőikarok*, Editio Musica Budapest, Budapest, 1972 (2006)
- Terényi Ede – Gabriela Coca, *Aranjament coral*, kurzus-segédlet, „Gh. Dima” Zeneakadémia, Kolozsvár, 2007-2008

9. a. Téma: Kodály Zoltán – *Arany szabadság* – elemzés. Kórusátírási gyakorlat 2 szólamra. **Gyakorlatok**

b. Kulcsszavak: kánon, imitáció, hangköz-viszonyok, hangköz-ütköztetések, harmóniai váz, formatani felépítés, használt népi hangsorok és struktúrák, szolamszerkesztés, ambitus, szöveg-illusztrálás, zenei retorika,

c. Bibliográfia:

- Kodály Zoltán, *Gyermek- és nőikarok*, Editio Musica Budapest, Budapest, 1972 (2006)
- *Művelődés – Kórustár*, Művelődés, Kolozsvár, 2004
- Terényi Ede – Gabriela Coca, *Aranjament coral*, kurzus-segédlet, „Gh. Dima” Zeneakadémia, Kolozsvár, 2007-2008

10. a. Téma: Kodály Zoltán – *Kár*, valamint a *Hét könnyű gyermekkarból: Éva, szívem, Éva, Falu végén, Héja* és a *Versengés* darabok elemzése. A szerkesztési elvek gyakorlatba ültetése egy dallampélda (gyermekdal) átírása által. **Gyakorlatok**

b. Kulcsszavak: hangköz-viszonyok, hangköz-ütköztetések, használt hangsorok, hangnem-töredékek, népi hangsorok és struktúrák, szólamszerkesztés, ambitus, szöveg-illusztrálás, zenei retorika, harmóniai formáló elvek, formatani egységek

c. Bibliográfia:

- Kodály Zoltán, *Gyermek- és nőikarok*, Editio Musica Budapest, Budapest, 1972 (2006)
- Terényi Ede – Gabriela Coca, *Aranjament coral*, kurzus-segédlet, „Gh. Dima” Zeneakadémia, Kolozsvár, 2007-2008

11. a. Téma: Balázs Árpád – *Kis zenei ABC* – négyszólamú egyenmükari darab, elemzés. Kodály Zoltán – *Karácsonyi pásztortánc* – formaalkotási módok, hangszeres (szopránino Blockflöte) kiegészítés. **Gyakorlatok**

b. Kulcsszavak: hangköz-, és hangnemviszonyok, használt hangsorok, hangnemek, szólamszerkesztés, harmóniai formáló elvek, formatani egységek

c. Bibliográfia:

- Kodály Zoltán, *Gyermek- és nőikarok*, Editio Musica Budapest, Budapest, 1972 (2006)
- Terényi Ede – Gabriela Coca, *Aranjament coral*, kurzus-segédlet, „Gh. Dima” Zeneakadémia, Kolozsvár, 2007-2008
- Csányi László, *Gyermekkórusok kótaskönyve*, Tankönyvkiadó, Budapest, 1982
- Bárdos Lajos, *Negyven egyenmükari*, Editio Musica Budapest, Budapest, 1984 (2006)

12. a. Téma: A női kar – jellegzetességek. Kodály Zoltán – *Az éneklő ifjúsághoz* – homofon szerkesztésmód három szólamra.

Gyakorlat, átírás.

b. Kulcsszavak: homofon, szólamszerkesztés, harmóniai formáló elvek, formatani elemzés

c. Bibliográfia:

- Kodály Zoltán, *Gyermek- és nőikarok*, Editio Musica Budapest, Budapest, 1972 (2006)
- *Művelődés – Kórustár*, Művelődés, Kolozsvár, 2004
- Terényi Ede – Gabriela Coca, *Aranjament coral*, kurzus-segédlet, „Gh. Dima” Zeneakadémia, Kolozsvár, 2007-2008

13. a. Téma: Orazio Vecchi – *A tarka madár* és a *Néked zeng ez a dal* – elemzés. **Gyakorlat**

b. Kulcsszavak: reneszánsz, homofon és polifon tömbök váltakozása, modális és tonális rendszer ötvöződése, melódia, harmóniai elemzés, formai egységek.

c. Bibliográfia:

- Csányi László, *Gyermekkórusok kótaskönyve*, Tankönyvkiadó, Budapest, 1982
- Terényi Ede – Gabriela Coca, *Aranjament coral*, kurzus-segédlet, „Gh. Dima” Zeneakadémia, Kolozsvár, 2007-2008

14. a. Téma: Bartók – *Cipósütés, Héjja, héjja, karahéjja és a Bánat* c. nőikari darabok elemzése. Feladat: a megadott témának 3 szólamú egyenmükari átírása. **Gyakorlat**

b. Kulcsszavak: XX. század, distanciális skála-modellek, fríg-zárlat, variáció, homofon-polifon váltakozás, disszonancia-torlódás, tengelyszekvencia, aranymetszés, stretto, motivikus szervezettség, szöveg-szimbolika, Alfa-akkord, tripodikus formaszerkesztés, leegyszerűsített ritmika, színes dinamika, kulminációs pont

c. Bibliográfia:

- Bartók Béla, *Gyermek- és nőikarok*, Editio Musica Budapest, Budapest, 1950 (2006)
- Terényi Ede – Gabriela Coca, *Aranjament coral*, kurzus-segédlet, „Gh. Dima” Zeneakadémia, Kolozsvár, 2007-2008
- Türk, Hans Peter, *Aranjamente corale, schiță de curs*, Academia de Muzică „Gheorghe Dima”, Cluj-Napoca, 2008
- Toduță, Sigismund, *20 de coruri pentru voci egale*, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor, București, 1966

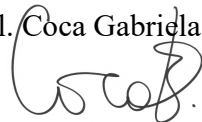
Értékelés	Vizsgáztatás módja (a következő mező a vizsgajegynek a végső jegyben számolt arányát jelzi)	100%
-----------	---	------

	<p>Szemináriumi feladatok (a következő mező a szemináriumi jegynek a végső jegyben számolt arányát jelzi):</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. kórusművek elemzése - 2. kórusátirati gyakorlatok (gyermekkarra, egyzeneműkarra és vegyeskarra) 	<p>50%</p> <p>50%</p>
SZAKIRODALOM Kötelező	<ul style="list-style-type: none"> • Bartók Béla, <i>Gyermek- és nőikarok</i>, Editio Musica Budapest, Budapest, 1950 (2006) • Kodály Zoltán, <i>Gyermek- és nőikarok</i>, Editio Musica Budapest, Budapest, 1972 (2006) • Forrai Miklós, <i>Ezer év kórusa</i>, Editio Musica Budapest, Budapest, 1977 (2006) • Forrai Miklós, <i>Öt évszázad kórusa</i>, Editio Musica Budapest, Budapest, 1956 • Csányi László, <i>Gyermekkórusok kótáskönyve</i>, Tankönyvkiadó, Budapest, 1982 • Terényi Ede – Gabriela Coca, <i>Aranjament coral</i>, kurzus-segédlet, „Gh. Dima” Zeneakadémia, Kolozsvár, 2007-2008 • Türk, Hans Peter, <i>Aranjamente corale, schiță de curs</i>, Academia de Muzică „Gheorghe Dima”, Cluj-Napoca, 2008 	
Ajánlott	<ul style="list-style-type: none"> • Buciu, Dan, <i>Elemente de scriitura modală</i>, Editura Muzicală, București, 1981 • Firca, Gheorghe, <i>Structuri și funcții în armonia modală</i>, Editura Muzicală, București, 1988 • <i>Művelődés – Kórustár</i>, Művelődés, Kolozsvár, 2004 • Guttman Mihály, <i>Romániai magyar zeneszerzők kórusgyűjteménye</i>, Arpeggione, Kolozsvár, 2008 • Veress Sándor, <i>Kórusművek – Gyermek-, női- és férfikarok</i>, Editio Musica Budapest, Budapest, 2007 • Szász Károly – Birtalan József, <i>Szállj, szép szavú dal</i>, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983 • Bárdos Lajos, <i>Negyven egyzeneműkar</i>, Editio Musica Budapest, Budapest, 1984 (2006) • Keetman, Gunild, <i>Lieder für die Schule, Heft I-III-V-VII</i>, Ed. B.Schott's Söhne, Mainz, 1960,1961,1964,1964 • Orff, Carl, <i>Lieder für die Schule, Heft VI</i>, Ed. B.Schott's Söhne, Mainz, 1963 • Orff, Carl, Keetman, Gunild, <i>Musik für Kinder, I,II,III,IV,V.</i>, Ed. B. Schott's Sohne, Mainz 1950-1954 • Willer-Orff, Gertrud, <i>Lieder für die Schule, Heft VI</i>, Ed. B.Schott's Söhne, Mainz, 1962-1963 • Kodály Zoltán, <i>Quattro Madrigali per coro femminile</i>, Zeneműkiadó Vállalat, Budapest, 1959 • Toduță, Sigismund, <i>20 de coruri pentru voci egale</i>, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor, București, 1966 	
Megjegyzések		

Kitöltés dátuma
2021. szeptember 18.

Szeminárium felelőse

Dr.habil. Coca Gabriela –előadótanár

Az intézeti jóváhagyás dátuma
23.09.2021

Intézetigazgató

